

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Veiligheid en Justitie
Mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

T (088) 36 10000
F (088) 36 10022
www.rechtspraak.nl

datum 28 mei 2015
contactpersoon
e-mail
telefoonnummer
ons kenmerk UTI 9003 STRA/RMD
uw kenmerk 594182
cc -
bijlage -
onderwerp Evaluatie van de bestuurlijke lus

Geachte heer Van der Steur,

Bij brief van 10 december 2014 met bovengenoemd kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') te reageren op het Evaluatierapport Bestuurlijke lus Awb en internationale rechtsvergelijking.

De bestuurlijke lus is een instrument dat kan worden toegepast door de rechter in het kader van de finale geschilbeslechting. Het behoort daarmee tot het rechterlijk domein. In verband daarmee heeft de Raad het rapport voorgelegd aan het Landelijk Overleg Vakinhoud Bestuursrecht (LOVB) met het verzoek hierop te reageren. Eind april heeft de Raad de reactie van het LOVB ontvangen. In het onderstaande wordt weergegeven wat de standpunten van het LOVB zijn ten aanzien van enkele aanbevelingen uit het rapport die de rechtspraak betreffen.

Reactie

Uitwisseling ervaringen

De onderzoekers stellen dat een uitwisseling van ervaring tussen met name rechtbanken en een discussie over het nut en de mogelijkheden van de bestuurlijke lus, het liefst mede aan de hand van concrete voorbeelden, de bereidheid van sommige rechterlijke colleges om dit instrument meer frequent toe te passen zou kunnen verhogen.

Het belang van onderlinge uitwisseling van ervaringen en standpunten wordt door het LOVB onderschreven. De SSR heeft dit idee opgepakt en organiseert een professionele ontmoeting voor rechters over de bestuurlijke lus op 3 juni 2015.

Gevolg succesvolle lus

Het rapport vermeldt dat als de lus succesvol is, het aanbeveling verdient om het beroep tegen het oorspronkelijk besluit in ieder geval gegrond te verklaren en vervolgens ofwel de rechtsgevolgen van het besluit in stand te laten, dan wel het beroep tegen het na reparatie gewijzigde besluit ongegrond te verklaren. Deze aanbeveling is in feite een juridisch advies aan de rechters over de wijze waarop beslist

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 28 mei 2015
kenmerk UIT 9003 STRA/RMD
pagina 3 van 4

de vraag of hier een taak voor de Rechtspraak is weggelegd zijn binnen het LOVB verdeeld. Denkbaar is bijvoorbeeld wel dat (op persoonlijke titel) wordt deelgenomen aan een discussie of een expertgroepbijeenkomst hierover maar het ligt niet op de weg van de Rechtspraak om dit te organiseren.

Tussenuitspraak

Om onjuiste interpretaties van art. 8:80a lid 2 Awb te voorkomen, zou, aldus de onderzoekers, overwogen kunnen worden deze bepaling te wijzigen en meer in overeenstemming te brengen met de wetsgeschiedenis en de eisen van art. 6 EVRM. In plaats van “De tussenuitspraak vermeldt zoveel mogelijk...” zou kunnen worden bepaald: “De rechter kan in de tussenuitspraak procedurele aanwijzingen geven op welke wijze”.

Het LOVB ziet, gelet op de huidige stand van zaken in de jurisprudentie met betrekking tot de uitleg van art. 8:80a lid 2 Awb, de noodzaak voor een wetswijziging niet in. Bovendien wordt de aanbeveling door de onderzoekers min of meer al ontkracht door op te merken dat de bestuursrechter zich er goed van bewust lijkt dat hij ervoor moet waken te vergaande en inhoudelijke instructies te geven waarmee hij op de stoel van het bestuur plaatsneemt. Met de uitspraak van de CRvB (over indringende aanwijzingen voor nader te verrichten onderzoek) van 16 april 2013, ECLI:NL:CRVB:2013:BZ7385 en JB 2013/119 m.nt. 8. Kaya en L.J.M. Timmermans, lijken de (juiste) grenzen van de lus (dus ook die voor de formele) wel getrokken.

Oprichting tot herstel

De onderzoekers geven aan dat valt te overwegen om ook de rechtbanken in staat te stellen om bestuursorganen op te dragen een gebrek te herstellen. Feitelijk zijn de verschillen tussen het in de gelegenheid stellen en het geven van een opdracht kleiner dan het lijkt, aldus de onderzoekers en vergt het in de gelegenheid stellen bovendien een extra procedurestap.

Het LOVB onderschrijft deze aanbeveling niet, omdat hierdoor het beeld kan ontstaan dat de bestuursrechter met het “opdracht geven” teveel op de stoel van het bestuursorgaan gaat zitten. Ook kan door het “opdracht geven” het bestuursorgaan in een onwenselijke positie wordt gebracht waarmee de kans op een reëel hoger beroep tegen de tussenuitspraak kan worden ontnomen.

Implementatie en kosten

Het LOVB heeft gemeld dat zij zich in de aanbeveling kan vinden dat de wetgever bij de introductie van nieuwe instrumenten uitdrukkelijk rekening dient te houden met de daarmee verbonden ‘aanloopkosten’ en een afweging dient te maken tussen potentiële voordelen en moeite en kosten van de introductie van nieuwe bestuursprocesrechtelijke instrumenten. Ook onderschrijft het LOVB dat de nodige tijd dient te worden ingecalculeerd voordat de praktijk goed met een nieuw instrument kan werken.

Gebruik bestuurlijke lus

De invoering van wettelijke beroepstermijnen (denk aan het wetsvoorstel inzake de implementatie van de Procedurerichtlijn en de Opvangrichtlijn in de Vreemdelingenwet, waarin wettelijke termijnen voor beroepsprocedures worden opgenomen) kan het gebruik van de - formele - bestuurlijke lus afremmen.